

Analysavdelningen
Klaus Hammes
016-544 21 14
Klaus.Hammes@energimyndigheten.se

Finansdepartementet
103 33 Stockholm
fi.registrator@regeringskansliet.se

Yttrande angående Ett bonus-malus-system för nya lätta fordon

Sammanfattning

- Energimyndigheten avstyrker utformningen av det föreslagna bonus malus-systemet även efter promemorians ändringsförslag
- Energimyndigheten tillstyrker att systemet utvärderas tidigt. Innan systemets start bör det dock läggas fast vilka aspekter utöver effekterna på importen av lätta fordon som ska utvärderas.

Energimyndighetens ställningstagande

Energimyndigheten har i sitt tidigare remissvar yttrat sig om ett bonus-malus system för lätta fordon (SOU2016:33). Det föreliggande yttrandet avser de punkter som har tillkommit/ändrats i finansdepartementets promemoria.

Energimyndigheten betonar vikten av ett långsiktigt styrmedel som bidrar till att nå målet om fossilfrihet i transportsektorn och visionen om ett en hållbara och resurseffektiv energiförsörjning utan nettonollutsläpp av växthusgaser i atmosfären. Myndigheten understryker också vikten att arbetet med att ta fram nya och reviderade styrmedel behöver intensifieras.

Energimyndigheten är i grunden positiv till att incitamentsbaserade styrmedel, inklusive styrmedel som påverkar konsumenten vid inköpstillfället, introduceras. Utredningen och promemorian behandlar dock bara ett möjligt styrmedel istället för att analysera även alternativa lösningar.

Energimyndigheten vidhåller att det är viktigt att ha helhetssyn och ett systemperspektiv för styrmedel som införs och tillsammans ska bidra till att nå Sveriges mål och visioner. Avsaknaden av systemsyn blir tydligt i utformningen av systemet i två överlappande lagrum där förnybara drivmedel bara hamnar i malus-delen. Förslaget riskerar t o m att motverkar sitt syfte eftersom förslaget i huvudsak främjar elbilar och laddhybrider men bestraffar fordon drivna med biodrivmedel. Energimyndigheten ser inte hur förslaget bidrar till Sveriges mål och visioner om fossilfrihet och nettonollutsläpp. Energimyndigheten avstyrker utformningen av det föreslagna bonus malus-systemet även efter justeringarna i promemorian jämfört med utredningens förslag.

Energimyndigheten saknar en generell drivkraft för förnybara drivmedel under 95g. Systemets utformning är därför inte teknikneutralt i relation till möjligheten att driva fordonet på förnybara drivmedel. Energimyndigheten anser att förnybara drivmedel spelar en viktig roll för att uppnå de långsiktiga målen.

Energimyndigheten avstyrker därför även i fortsättningsvis att fordon för alternativa förnybara drivmedel bara hamnar i i malus-delen.

Enligt utredningen och promemorian är effekterna av systemet mycket osäkra både på nybilsförsäljningen och utsläppsminskningen. Givet att systemet beräknas generera betydande intäkter till statskassan ligger tanken nära till hands att syftet med bonus-malus systemet i huvudsak är fiskalt. Regeringen missar därmed ett viktigt tillfälle att styra den svenska fordonsparken mot fossilfrihet år 2030.

Specifika synpunkter

Energimyndigheten noterar att bonus-malus systemet består av två olika lagrum en för bonus-delen en för malus-delen. I och med nedsättningen av malus för förnybara bränslen jämfört med fossila bränslen finns bonusliknande element även i malus-delen. Därför föreslår Energimyndigheten att regelverket sammanfattas i ett och samma lagrum och kallar hela systemet för bonus-malus system för att förenkla systemet och för att öka transparensen av systemet.

Energimyndigheten tillstyrker att bonus ökar till maximalt 45 000 kr.

Energimyndigheten tillstyrker att bonus-delen är linjärt om än bara i området mellan 0 och 60 g CO₂/km.

Energimyndigheten tillstyrker att skatten för motorcyklar höjs och att motorcyklar i ett senare skede ska inordnas i det koldioxidifferentierade fordonsskattesystemet. Denna process bör dock snabbas på.

Givet den korta tiden till implementering av systemet tillstyrker Energimyndigheten systemets start den 1 juli 2018.

Energimyndigheten ser det som positivt att promemorian föreslår en tidig utvärdering av systemet i enlighet med Energimyndighetens förslag. Givet osäkerheterna om systemets effekter ges då möjlighet till justering av nivåer, kurvor mm. Det bör dock fastslås tidigt på vilka punkter systemet ska utvärderas utöver effekten på importen av begagnade lätta fordon.

Energimyndigheten ställer sig frågande till bonusen på 7 500 kronor för gasbilar som inte är gasolbilar. Det finns ingen redogörelse för vad detta belopp kommer ifrån.

Energimyndigheten noterar också att definitionen av gasbilar i §5 verkar tillåta användning av vätgas och DME i förbränningsmotorer för att få bonus där biodrivmedel i övrigt behandlas i malus-delen av systemet.

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschefen Zofia Lublin. Vid den slutliga handläggningen har därutöver deltagit ställföreträdande avdelningschefen Gustav Ebenå, enhetscheferna Erik Eriksson, Fredrik Svartengren, och Mikael Toll, sektionschefen Zinaida Kadic, den seniora rådgivaren Anders Lewald samt handläggaren Martina Estreen. Föredragande har varit chefsekonomen Klaus Hammes.

Zofia Lublin
Klaus Hammes

